

## שיקום בעזרת שתלים

שתלים דנטלים מאפשרים את שחזור התפקוד והאסתטיקה לאחר אובדן שיניים. השתלים מהווים אלטרנטיבה טובה לגשרים או לתותבות נשלפות ותורמים רבות לשיפור איכות החיים.

### מהו שתל?

שתל הינו גוף מתכתי קטן דמוי בורג המוכנס לתוך עצם הלסת על מנת לשמש תחליף לשורש השן. על גבי השתל מתחבר מבנה מיוחד הנקרא ABUTMENT, ועליו מורכב כתר, גשר או תותבת נשלפת, בהתאם לשיקום המתוכנן.

### ממה עשוי השתל?

השתלים המודרניים עשויים מסגסוגת טיטניום. מדובר במתכת חזקה מאד, אשר נמצא כי הגוף מקבל אותה ומאפשר מגע הדוק וישייר בינה לבין העצם ורקמות החניכיים.

### איך מבוצעת ההשתלה ומה צפוי לאחריה?

- השתל מוחדר לעצם בפרוצדורה כירורגית הנעשית במרפאת השיניים, תחת אלחוש מקומי, כפי שנעשות פרוצדורות אחרות במרפאה.
- כמו בכל פרוצדורה כירורגית, יש לצפות לאי נוחות ולכאבים במהלך מספר ימים לאחר ההשתלה. על פי רוב, כאבים אלה ניתנים לטיפול ע"י משככי כאבים רגילים.
- לאחר כ-6 שבועות ועד 3 חודשים ניתן להתחיל את פעולת השיקום. משך זמן ההחלמה הדרוש לך באופן אישי יקבע ע"פ מורכבות ההשתלה.

### האם כל אחד יכול לעבור השתלה?

המגבלה העיקרית לביצוע שתלים היא מצב בריאותי שאינו מאפשר למתקן לעבור פרוצדורה כירורגית. מגבלות אחרות כוללות חוסר מסיבי של עצם, עישון כבד ו/או היגיינת פה שאינה טובה, וכמובן חוסר המוכנות שלך לעבור פרוצדורה כירורגית.

### מהם שלבי התכנון והטיפול?

#### א. שלב התכנון

בשל מורכבות ההליך והצורך להבטיח שדרך טיפול זו היא הנכונה ביותר עבורך, קיים צורך במספר פגישות לצורך התכנון ולצורך קביעת תוכנית הטיפול.

**פגישה 1:** בפגישה זו תתבצע בדיקה ראשונית והערכת האלטרנטיבות השיקומיות האפשריות. במידה והשתלה תיבחר כאפשרות המועדפת, תופנה לביצוע צילומי רנטגן ו/או CT הנדרשים על מנת לבדוק האם קיימת עצם מספקת לביצוע ההשתלה.

**פגישה 2:** בפגישה זו תתבצע בדיקה מפורטת תוך התייחסות לצילומים שבוצעו. על סמך הבדיקה יקבע הרופא האם ניתן לבצע את ההשתלה כפי שתוכנן או שיש לבצע פעולות הכנה נוספות כגון: השתלת עצם, הוספת עצם לסינוס, עקירת שיניים הרוסות ועוד. במסגרת זו תקבע תוכנית הטיפול המועדפת.

**פגישה 3:** בפגישה זו תקבל העתק של תוכנית הטיפול, הרופא יענה על שאלותיך, יסוכמו שלבי הביצוע העתידיים וכן יסוכמו העלויות הצפויות והסדרי התשלום. במסגרת זו תתבקש לחתום על טופסי הסכמה לטיפול, המבהירים כי הוסברו לך היתרונות, החסרונות כמו גם הסיכויים והסיכונים הכרוכים בדרך טיפול זו. במידת הצורך, יילקחו בשלב זה מטבעים (העתקים) של הלסתות להכנת שחזור מעבר זמני ו/או לצורך הכנת סד כירורגי (מתקן המאפשר לוודא שהשתלים מוכנסים בדיוק למקום המתוכנן להם).

#### ב. שלב ההשתלה

**פגישה 1:** בפגישה זו תתבצע ההשתלה ע"פ התוכנית שנקבעה. במידה ויש צורך רפואי, עליך לקחת את התרופות הנדרשות לפני ביצוע ההשתלה.

לאחר ההשתלה תתבקש להניח על המקום קומפרס קר ולאכול אוכל קר ורך ל-24 עד 36 שעות.

**פגישה 2:** לאחר כשבוע יש להגיע למרפאה להוצאת התפרים ולביקורת.



Assistant Professor of Restorative Dentistry,  
Harvard University

### ג. שלב השיקום

שלב זה מתחיל למעשה כבר בעת שלבי התכנון, לפני ביצוע ההשתלה. שיטת תכנון וטיפול זו מבטיחה שהשתלים יתמכו בשחזור העתידי באופן יעיל ונכון, באמצעות פתרון פונקציונאלי ואסתטי כאחד.

**פגישה 1 :** בפגישה זו תתבצע הערכת ריפוי השתלים, ויילקחו מדידות ראשוניות.

**פגישה 2 :** בפגישה זו יילקחו העתקים של לסתות הפה לצורך שליחתם למעבדה. (לעיתים ניתן לבצע פעולה זו כבר בפגישה הראשונה של שלב השיקום).

**הפגישות הבאות :** בהתאם למורכבות הטיפול והדרישות האסתטיות, ידרשו עוד פגישות אחת או יותר להשלמת הכתר, הגשר או התותבת. מאחר והרצון הוא להבטיח שיקום תפקודי, יעיל, אסתטי ובעל סיכויים טובים לשרוד לאורך זמן רב, יש לאפשר מספר פגישות כדי להבטיח תוצאה מיטבית.

### ד. שלב התחזוקה

בדיוק כמו לאחר מסירת כל שחזור שיקומי, חשוב מאוד להגיע לפגישות תחזוקה וניקוי אחת ל-3 חודשים. **יש לדווח לרופא מיד על כל שינוי בתחושה, תזוזה, נפילה של כתר או גשר או על דימום סביב השתל.**

### מהם הסיכונים והסימונים האפשריים בטיפול בעזרת שתלים?

לצערנו, לא קיימת אפשרות להבטיח הצלחה ב-100% מהמקרים, למרות המאמץ להקטין את הסיכוי לכישלון ע"י שימוש בטכניקות ובחומרים העדכניים והנחקרים ביותר.

הסטטיסטיקה העולמית מצביעה על כך ש-95%-85% מהשתלים מחזיקים מעמד 10 שנים ויותר. יחד עם זאת, קיימים מקרים בהם נדחה השתל ויש להוציאו. לא תמיד הסיבות לכך ברורות וידועות.

דחייה כזו יכולה לקרות מיד לאחר ביצוע ההשתלה, לאחר מספר חודשים, אך גם לאחר סיום השיקום הסופי. נדיר מאוד שמספר שתלים ידחו בו-זמנית.

אם שתל נדחה, ניתן על פי רוב, לחזור ולבצע השתלה במקום כבר 6-8 שבועות לאחר הוצאת השתל שנדחה.

### מהן האלטרנטיבות לשתל?

כאשר חסרה שן אחת ניתן על פי רוב לבצע גשר או להישאר ללא השן החסרה. כאשר חסרות מספר רב של שיניים, האלטרנטיבות הן ביצוע גשר גדול (אם ניתן) או שיקום בעזרת תותבת נשלפת.